

O EDICI

- edice pramenů úřední povahy
- 15 svazků
 - svazky 12 - 14 nebyly vydány
 - 15. svazek rozdělen na 3 díly
 - v plánu byly i další svazky, ale nedošlo na ně
- vznikala od roku 1877 do r. 1939
- vydával Královský český archiv zemský, od 15. svazku (r. 1917) Zemský archiv Království českého
- dostupná online na stránkách Poslanecké sněmovny ČR

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ EDITOŘI

- Antonín Gindely
 - český historik a archivář německého původu
 - zabýval se dějinami Jednoty bratrské
 - jeden ze zakladatelů Zemského archivu Království českého a jeho první ředitel (na doporučení Fr. Palackého)
 - publikace: Quellen zur Geschichte der böhmischen Brüder, Dekrety jednoty bratrské, Dějiny českého povstání léta 1618 (4 díly, psáno česky a německy)
- Kamil Krofta
 - český historik druhé generace Gollovy školy, univerzitní profesor, československý politik a diplomat
 - ministr zahraničí ČSR
 - účastník protinacistického odboje
 - husitství a další části české reformace – neomezeno časově, obrana předbělohorské vzdělanosti
 - pověstný objektivitou a střízlivostí
 - publikace: Josef Pekař, Naše staré legendy a začátky našeho duchovního života, O bratrském dějepisectví
- Jan Bedřich Novák
 - ředitel Zemského archivu království Českého, správce Státního edičního ústavu historického
 - český archivář, editor druhé generace Gollovy školy, také žák Emlerův
 - účast na pramenné edici Minumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia,
 - publikace: Rudolf II. a jeho pád – vydáno posmrtně

PRAMENY

- jedná se o přepisy, originály jsou uloženy v Národním archivu
 - u každého dokumentu je uvedeno, jestli byl otištěn z originálu, konceptu nebo opisu
 - pokud není uvedena poznámka o původu, jedná se o přepisy, které vyhotovili redaktoři

- obsahuje zápisy z jednání sněmu, mandáty (kdo se má vypravit do války na pomoc komu), zápisy od soudů; také korespondence a další,...
- akta
 - písemné pozůstatky úředních a dalších institucionálních jednání, které nemají charakter a tvar listin
 - bývají uchovány v podobě konceptu, čistopisu nebo opisu
 - koncept je návrhem znění budoucího čistopisu, a to buď celého, nebo jeho části
 - čistopis je konečným textem písemnosti
 - opis je doslovným přepisem čistopisu písemnosti, a to institucí vyhotovené, nebo jí došlé
- některé dokumenty jsou jazykově pouze české nebo německé, jiné jsou přepsány v obou jazycích, často se vyskytují latinské formulace
- první svazky mají např. 10 let časové rozpětí, později se období zkracuje, protože na konci 16. st. pramenů výrazně přibývá

JEDNOTLIVÉ SVAZKY

I. díl 1526 – 1545, 1877

II. díl 1546-1557; 1880

- „Svobody království Českého od 1/1212 až 1535, jakž čteny byly na směnu 1546“

III. díl 1558-1573; 1884

- od 3. dílu se již píše jen v jednom jazyce – 2 vydání, jedno německé a jedno české

IV. díl 1574-1576; 1886

- náboženská projednávání velikého sněmu 1575 jsou obšírná a uveřejněna býtí musí

V. díl 1577-1580; 1887

- korespondence Bratří českých
- „Nová práva horní“ z r. 1579 a odpověď Kutnohorských
- listiny o povýšení do stavu rytířského, nebo panského a udílení krajanství do království Českého

VI. díl 1581-1585; 1890

- mj. také se sněmy spojená akta na obranu hranic Uherských proti Turkům
- zavedení opraveného kalendáře
- rejstřík ze všech dosavadně vydaných – osobní, místní a věcný + obsahy z prvních 5 svazků

VII. díl 1586-1591; 1891

- „jednání o defensi v příčině vzájemné pomoci zemí koruny České za času války proti Turku“

VIII. díl 1592-1594; 1895

- právní proces Jiřího z Lobkovic
- redaktoři:
 - české texty + úvody: zemský archivář Fr. Dvorský
 - německé a latinské texty a sestavení indexů: Julius Pažout, Vojtěch Nováček, Ignác Kollmann

IX. díl 1595-1599; 1897

- akta o berních a válečnictví
- dozor vrchní na celé dílo,
- redakce viz 8. díl

X. díl 1600-1604; 1900

- redakce viz 8. díl, ale bez V. Nováčka
- „Z akt jednotlivých o nástupci trůnu po císaři Rudolfovi II. a jiných náboženských dovídáme se, jaké byly dosud neznámé příčiny císařského mandátu z roku 1602, jaké jeho následky na sněmu léta 1603.“

XI. díl sněmy roku 1605; 1910

- vydal Kamil Krofta
- stále ještě vydává Královský český archiv zemský
- nově se objevují poznámky a vysvětlivky

svazky XII- XIV. nevyšly

XV. díl – 3 svazky

1.: 1917

- vydal Ph. DR. Jan Bedřich Novák – ředitel Zemského archivu království Českého sjezd stavů českých na Pražském hradě
- revoluční sněm na staroměstské radnici

2.: 1929

- vydal Ph. DR. Jan Bedřich Novák
- generální sněm na Pražském hradě
- historické události – vpád pasovských, jednání mezi Rudolfem a Matyášem, Rudolfova abdikace, jednání Matyáše a stavů...

3.: 1939

- vydal Ph. Dr. Bedřich Jenšovský
- rejstříky (jmenný, místní, věcný)
- předmluva rejstříků popisuje, jak jsou 3 svazky rozdělené

František Kutnar, Jaroslav Marek: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátku národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století. Praha 1997.

<http://biblio.hiu.cas.cz/authorities/3774?locale=cs>

https://is.muni.cz/el/1421/podzim2015/AR2A50/um/Antonin_Gindely_-_Klara_Stehlikova.pdf